

Michał Misiewicz

NARZĘDZIA PLANISTYCZNE W GOSPODAROWANIU WODAMI SŁUŻĄCE OSIĄGANIU DOBREGO STANU WÓD W REGIONIE WODNYM WARTY

Streszczenie. Artykuł ma na celu przybliżenie relacji oraz zakresu rzeczowego podstawowych dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami, których wdrażanie służy osiągnięciu lub wspomaga osiągnięcie dobrego stanu/potencjału jednolitych części wód – podstawowych jednostek hydrograficznych wskazanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej w oparciu, o które realizowane są poszczególne elementy procesu planowania tj. ocena stanu wód, wskazanie celów środowiskowych, wskazanie działań niezbędnych do osiągnięcia tych celów, czy też ocena ryzyka nieosiągnięcia celów. Przedstawienie zakresu, hierarchii oraz relacji pomiędzy dokumentami planistycznymi tj. plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz zlewni ułatwi zrozumienie złożoności procesu planowania w gospodarowaniu wodami oraz zwróci uwagę na konieczność uwzględniania zapisów ww. dokumentów w ramach procedur prowadzonych m.in. w celu wydania pozwoleń wodnoprawnych.

Słowa kluczowe: gospodarka wodna, jednolite części wód powierzchniowych, korzystanie z wód, obszar dorzecza, obszary chronione, region wodny.

Proces planowania w gospodarowaniu wodami w Polsce realizowany jest w oparciu o wymagania szeregu dyrektyw unijnych, których zapisy w Polsce transponowane są m.in. do podstawowego aktu prawnego regulującego zasady zarządzania zasobami wodnymi, a więc do ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r., poz. 145 ze zm.). Przedmiotem niniejszego artykułu jest przybliżenie podstawowych instrumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami, których celem jest osiągnięcie lub wspomaganie osiągnięcia tzw. dobrego stanu/potencjału wód w perspektywie roku 2015 (w uzasadnionych przypadkach roku 2021 oraz roku 2027). Cel ten wynika wprost z Dyrektywy 2000/60/WE tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej, której zapisy w zdecydowanej większości zostały przetransponowane do ustawy Prawo wodne.

Planowanie w gospodarowaniu wodami odbywa się w cyklach 6 letnich, których efektem są opracowywane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w odniesieniu do obszarów dorzeczy plany gospodarowania wodami – podstawowe dokumenty planistyczne stanowiące instrument służyący osiągnięciu dobrego stanu/potencjału części wód. Biorąc pod uwagę położenie regionu wodnego Warty (w tym również zlewnię rzeki Prosnicy) dokumentem wpływającym bezpośrednio na ten obszar jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, który został opublikowany w

mgr Michał MISIEWICZ – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

dniu 27.05.2011 r. (M.P. 2011, nr 40, poz. 451). Plan zgodnie z art. 114 ustawy Prawo wodne zawiera:

- ogólny opis cech charakterystycznych obszaru dorzecza, obejmujący wykaz jednolitych części wód powierzchniowych, wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych oraz wykaz jednolitych części wód podziemnych,
- podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- rejestr wykazów obszarów chronionych wraz z ich graficznym przedstawieniem,
- mapę sieci monitoringu, wraz z prezentacją programów monitoringowych,
- ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód i obszarów chronionych,
- podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód,
- podsumowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju, z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych,
- wykaz innych szczegółowych programów i planów gospodarowania dla obszaru dorzecza dotyczących zlewni, sektorów gospodarki, problemów lub typów wód, wraz z omówieniem zawartości tych programów i planów,
- podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych, opis wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie,
- wykaz organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza,
- informację o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystanej do sporządzenia planu oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zgodnie z umocowaniem prawnym, stanowi istotne narzędzie ochrony zasobów wodnych poprzez wpływ jego zapisów na procedury związane z ustaleniem zagospodarowania przestrzennego, wydawaniem pozwoleń wodnoprawnych, czy też decyzji o środowiskowych uwarunkowań.

W sposób bezpośredni kwestie te reguluje m.in. art. 118 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którym ustalenia Planu powinny być brane pod uwagę m.in. przy sporządzaniu koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto Plan musi być uwzględniany w ramach procedur dotyczących wydawania pozwoleń wodnoprawnych, z uwagi na zapisy art. 125 pkt 1 ustawy Prawo wodne, ponieważ przedmiotowe decyzje nie mogą naruszać jego ustaleń. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, w ramach której dopuszcza się naruszenie celów środowiskowych określonych w Planie, np. przy realizacji zbiornika retencyjnego, jednakże muszą zostać spełnione łącznie przesłanki, o których mowa w art. 38 j ustawy Prawo wodne, a więc:

- podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
- przyczyny zmian i działań (...) są szczegółowo przedstawione w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;

Rys. 1. Mapa Polski na tle obszarów dorzeczy i regionów wodnych

Źródło: Planowanie w gospodarowaniu wodami w regionie wodnym Warty, RZGW w Poznaniu, Pion Zasobów Wodnych, Poznań 2008.

- przyczyny zmian i działań (...) są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
- zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań, o których mowa w ust. 1-3, nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Dodatkowo opublikowanie Planu oznacza obowiązek brania pod uwagę jego ustaleń przy sporządzaniu operatów wodnoprawnych dołączonych do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego (art. 132 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo wodne). Ponadto w myśl art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia jeżeli może ono spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych określonych w Planie (o ile nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 38j ustawy Prawo wodne).

W chwili obecnej dobiega końca II cykl planistyczny związany z planowaniem w gospodarowaniu wodami, którego efektem finalnym będzie opracowanie w terminie do 22.12.2015 r. aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry publikowanej następnie w Dzienniku Urzędowym RP Monitor Polski. Biorąc pod uwagę rangę dokumentu dla ochrony zasobów wodnych będzie on poddany obligatoryjnym 6 miesięcznym konsultacjom społecznym prowadzonym, w trybie art. 14 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 119 ust. 7 ustawy Prawo wodne, od października 2014 r. do kwietnia 2015 r. W tym okresie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wspomagać będzie, na obszarze regionu wodnego Warty, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Działania prowadzone będą w oparciu o cykl seminariów informacyjno-konsultacyjnych organizowanych w Poznaniu, Pile, Koninie i Częstochowie, spotkania grup eksperckich, publikowanie informacji w prasie, rozsyłanie informacji za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz organizowane działania edukacyjne skierowane do szkół gimnazjalnych. Istotnym elementem tych prac będzie zaangażowanie członków Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty (organu opiniodawczo-doradczego Dyrektora RZGW w Poznaniu), w skład w której wchodzi przedstawiciele organów samorządu terytorialnego, organizacji rolniczych, rybackich, społecznych związanych z gospodarowaniem wodami a także zakładów korzystających z wód oraz członków Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa w skład, której wchodzi przedstawiciele administracji rządowej/samorządowej, użytkowników wód oraz organizacji pozarządowych np. Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej - Oddział Ziemi Kaliskiej. Ponadto w odniesieniu do projektu aktualizacji Planu przeprowadzana będzie procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach, której pod konsultacje poddane zostaną projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Istotnym elementem planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest podsumowanie działań zawartych w Programie wodno-środowiskowym kraju – działań, których realizacja wspomaga osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu/potencjału części wód. Dokument ten w przypadku Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (opublikowanego w dniu 27.05.2011 r.) zawiera zestawienia działań odnoszących się do tzw. scalonych części wód powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem kilka jednolitych części wód o podobnej charakterystyce. Jedną z kategorii działań są działania organizacyjno-prawne, które obejmują m.in. konieczność opracowania przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej warunków korzystania z wód regionów wodnych oraz w wybranych przypadkach warunków korzystania z wód zlewni. W myśl art. 120 ust. 1 ustawy Prawo wodne przy opracowywaniu warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni należy kierować się również ustaleniami planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

W przypadku regionu wodnego Warty warunki korzystania z wód są ustalane w drodze aktu prawa miejscowego przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Warunki regulują zasady korzystania z wód w regionie wodnym, które

z uwagi na indywidualne dla regionu uwarunkowania nie zostały uwzględnione w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Zakres rzeczowy warunków wynika wprost z upoważnienia ustawowego wskazanego w art. 115 ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym warunki mogą zawierać:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące stanu wód w regionie wodnym Warty, wynikające z celów środowiskowych ustalonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - rozumiane jako charakterystyczne i indywidualne dla regionu wodnego Warty wymagania stanu wód, których nie spełnienie, z uwagi na ich charakterystykę, zagraża w sposób istotny osiągnięciu celów środowiskowych;
- 2) priorytety w korzystaniu z wód – rozumiane jako zasady dysponowania zasobami wodnymi w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju i wspomagający osiągnięcie celów środowiskowych w regionie;
- 3) ograniczenia w korzystaniu z wód – rozumiane jako charakterystyczne dla regionu wodnego Warty warunki lub normy w korzystaniu z wód, ograniczające nie zabronione prawem korzystanie z wód, w zakresie umożliwiającym osiągnięcie zidentyfikowanych dla regionu wodnego Warty szczegółowych wymagań stanu z uwzględnieniem ustalonych priorytetów.

Warunki korzystania z wód, są obok planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, podstawowym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami oraz narzędziem wspomagającym proces zarządzania zasobami wodnymi i kształtowania sposobu ich użytkowania. Głównym zadaniem warunków jest wspomaganie osiągnięcia celów środowiskowych wskazanych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. W przypadku regionu wodnego Warty warunki korzystania z wód po przeprowadzonej procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostały opublikowane w 8 Dziennikach Urzędowych Województw:

- Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 04.04.2014 r., poz. 1131,
- Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z dnia 02.04.2014 r., poz. 810,
- Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z dnia 03.04.2014 r., poz. 1598,
- Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego z dnia 04.04.2014 r., poz. 949,
- Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 07.04.2014 r., poz. 1393,
- Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 03.04.2014 r., poz. 1974,
- Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 02.04.2014 r., poz. 2129,
- Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 08.04.2014 r., poz. 1557.

Przed publikacją projekt rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu podlegał szerokim konsultacjom społecznym, w ramach których spełniono wymagania procedury udziału społeczeństwa wskazane w art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Procedura udziału społeczeństwa przy sporządzaniu projektu Warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, została przeprowadzona w sposób etapowy.

Pierwszy etap obejmował konsultacje społeczne trwające w terminie od 19.10.2011 r. do 18.11.2011 r. w którym, zawiadomiono o przystąpieniu do sporządzania projektu warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty. Do publicznej wiadomości, celem zapoznania się i wniesienia ewentualnych uwag bądź wniosków, wyłożono opracowanie pn. „Materiały wyjściowe do formułowania warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty”, RZGW w Poznaniu, wrzesień 2011 r. Opracowanie to zawierało informacje dotyczące charakterystyki regionu wodnego Warty pod kątem stanu zasobów wodnych.

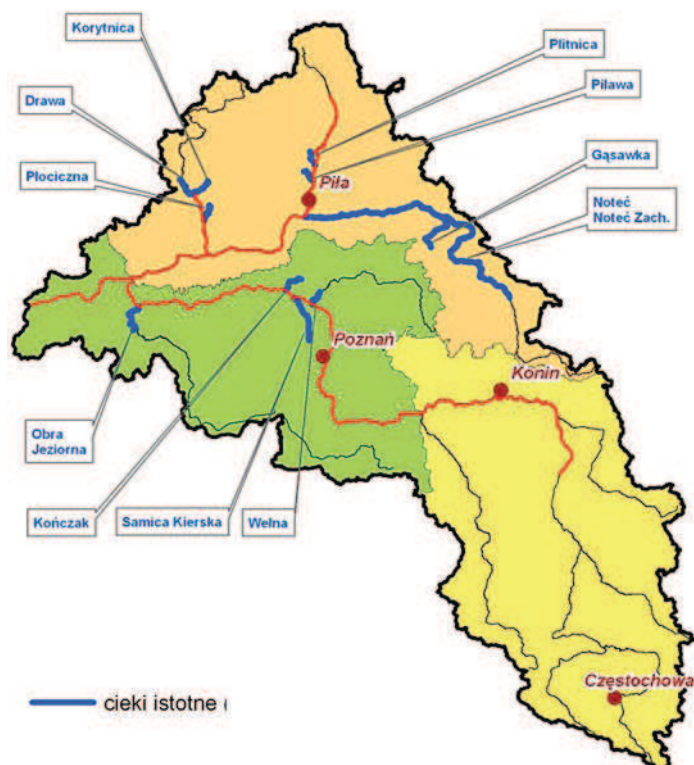
Kolejny etap procedury udziału społeczeństwa dotyczył zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia projektu warunków korzystania z wód regionu wodnego i był prowadzony w terminie od 07.09.2012 r. do 06.11.2012 r., w ramach którego pod konsultacje wyłożono projekt rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu. Zgodnie z uzgodnieniami otrzymanymi od Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Głównego Inspektora Sanitarnego, Dyrektor RZGW w Poznaniu został zobowiązany do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty i tym samym do przeprowadzenia procedury udziału społeczeństwa względem ostatecznego projektu warunków wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uzyskanie tych uzgodnień spowodowało, że ww. etap zyskał charakter prac typowo roboczych, realizowanych poza procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Finalny etap procedury udziału społeczeństwa, realizowany w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzono w dniach od 01.10.2013 r. do 25.10.2013 r. i dotyczył zawiadomienia o sporządzeniu projektu Warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Wynikiem tego etapu było opracowanie ostatecznej wersji rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu.

Przyjęte i opublikowane rozporządzenie, we właściwych pod względem terytorialnym dla regionu wodnego Warty dziennikach urzędowych województw, zawiera m.in. szczegółowe wymagania dotyczące stanu wód, których realizacja jest konieczna dla osiągnięcia celów środowiskowych. Dotyczą one:

- ograniczenia minimalnej wartości przepływu nienaruszalnego na ciekach regionu, lecz bez wskazywania sposobu jego wyliczenia,
- nie pogarszania stanu naturalnej retencji gruntowej – przeciwdziałanie zjawisku stepowania Wielkopolski oraz występowaniu zjawisk ekstremalnych,
- wyznaczenia cieków, dla których drożność morfologiczna jest niezbędna dla osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału z uwzględnieniem ich podziału na ciekі szczególnie istotne i istotne pełniące funkcje korytarzy migracyjnych ryb oraz miejsc tarlisk i dorostania form młodocianych,
- ustaleń biologicznych wymagań drożności na poszczególnych ciekach szczególnie istotnych i istotnych w kontekście bytujących na poszczególnych ciekach lub ich odcinkach gatunków ryb.

Warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty wskazują również ograniczania w korzystaniu z wód, które odnoszą się do: wykonywania nowej zabudowy oraz ograniczeń w użytkowaniu istniejących budowli na ciekach szczególnie istotnych i istotnych

Rys. 2. Cieki istotne (kolor niebieski) i szczególnie istotne (kolor czerwony) dla zachowania ciągłości morfologicznej w regionie wodnym Warty

Źródło: Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 02.04.2014 r., poz. 2129; Piechowiak K., Warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty, spotkanie informacyjne, Poznań, 19.02.2014 r.

Tabela 1. Wykaz cieków szczególnie istotnych dla zachowania ciągłości morfologicznej w regionie wodnym Warty

Lp.	Ciek	Oznaczenie odcinka cieku i jego kilometraż (kilometraż wg mphp)
1	Warta	od ujścia do Odry do pierwszego stopnia podtrzymującego dolne stanowisko zapory zbiornika Jeziorsko (km 0,00 - 488,97)
2	Noteć	od ujścia do Warty do ujścia Gwdy (km 0,00 – 119,8)
3	Drawa	od ujścia do Noteci do ujścia Korytnicy (km 0,00 – 48,5)
4	Gwda	od ujścia do Noteci do ujścia Czernicy (km 0,00 – 98,7)

Źródło: Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 02.04.2014 r., poz. 2129

Tabela 2. Wykaz cieków istotnych dla zachowania ciągłości morfologicznej w regionie wodnym Warty

Lp.	Ciek	Oznaczenie odcinka cieku i jego kilometraż (kilometraż wg mphp)
1	Noteć	od ujścia Gwdy do jez. Gopło (km 119,8 – 295,1)
2	Mała Noteć (Noteć Zachodnia)	od ujścia do Noteci do Jez. Pakoskiego Północnego (km 0,0 – 2,0)
3	Gąsawka	od ujścia do Noteci do Jez. Sobiejuskiego (km 0,0 - 25,0)
4	Obra	od ujścia do Warty do Jeziornej (Strugi Jeziornej) (km 0,0 – 25,7)
5	Jeziorna (Struga Jeziorna)	od ujścia do Obry (zbiornik Bledzew) do jez. Chycina (km 0,0 – 1,3)
6	Drawa	od ujścia Korytnicy do jez. Dubie (do granicy Drawieńskiego Parku Narodowego) (km 48,5 – 66,0)
7	Płociczna	od ujścia do Drawy do jez. Ostrowite (Ostrowiec) (km 0,0 – 13,0)
8	Korytnica	od ujścia do Drawy do jez. Korytnica (km 0,0 – 13,3)
9	Piława	od ujścia do Gwdy do Dobrzycy (km 0,0 – 10,3)
10	Plitnica (Płytnica)	od ujścia do Gwdy do Samborki (km 0,0 – 9,5)
11	Wełna	od ujścia do Warty do ujścia Flinty (km 0,0 – 12,3)
12	Kończak (Kanał Kończak)	od ujścia do Warty do Kanału Ludomickiego (km 0,0 - 14,7)
13	Samica Kierska	od ujścia do Warty do Jez. Kierskiego (km 0,0 – 28,6)

Źródło: Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 02.04.2014 r., poz. 2129

dla zachowania ciągłości morfologicznej, ograniczenia strat naturalnej retencji gruntowej oraz do ograniczenia niekontrolowanych zrzutów z przydomowych oczyszczalni ścieków, w których nie ma możliwości kontroli parametrów redukcji zanieczyszczeń.

Biorąc pod uwagę praktykę stosowania, obowiązującego z dniem 1 maja 2014 r., rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, należy podkreślić, że ustalenia w nim zawarte muszą być brane pod uwagę przy: wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych (art. 125 ustawy Prawo wodne) oraz przy sporządzaniu operatów wodnoprawnych (art. 132 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo wodne). Ponadto zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.) – art. 1 ust. 2 pkt 3, art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 15 ust. 2 pkt 3, wskazują na konieczność uwzględnienia w planowaniu przestrzennym w tym m.in. przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wymogów ochrony środowiska w tym gospodarowania wodami.

Oprócz warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty kolejnymi narzędziami planistycznymi wskazanymi w ustawie Prawo wodne i wspomagającymi osiągnięcie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza są warunki korzystania z wód zlewni. Dokumenty te ustalane są przez dyrektorów RZGW w drodze aktów prawa miejscowego, publikowanych we właściwych dziennikach urzędowych województw.

Upoważnienie ustawowe wskazane w art. 115 ustawy Prawo wodne, jest takie samo w przypadku zakresu warunków korzystania z wód regionu wodnego i warunków korzystania z wód zlewni. Ustawa Prawo wodne wprowadza jednak logiczny rozdział pomiędzy regulacjami ustanawianymi w tych dokumentach, wynikający z ich terytorialnego zasięgu tj. warunki korzystania z wód zlewni zawierają unormowania korzystania z wód odnoszące się do indywidualnych uwarunkowań wymagających uregulowania w poszczególnych zlewniach, które z uwagi na zróżnicowane i lokalne występowanie nie mogło zostać unormowane w warunkach korzystania z wód regionu wodnego.

Warunki korzystania z wód zlewni opracowywane są więc wyłącznie dla tych zlewni, gdzie w wyniku ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza konieczne jest określenie bardziej szczegółowych zasad ochrony wód w oparciu o indywidualne i charakterystyczne dla danej zlewni uwarunkowania. Biorąc pod uwagę region wodny Warty wskazano do opracowania warunków następujące zlewnie:

- 1) Obry od Kanału Dźwińskiego do Paklicy (obejmującą scalone części wód powierzchniowych o kodach W1307, W1309),
- 2) Mogilnicy (W1002),
- 3) Neru do Zalewki (W0601),
- 4) Kanału Grójeckiego (W0705),
- 5) Kanału Ślesińskiego i Strugi Biskupiej (W0706),
- 6) Noteci od źródeł do oddzielenia się Kanału Noteckiego w Antonowie (W1401-W1406),
- 7) Mieszny (W0710),
- 8) Małej Wełny (W1104),
- 9) Wełny do Lutomni (W1101),
- 10) Maskawy (0904),
- 11) Warty od Proсны do Maskawy (W0901, W0902, W0903),
- 12) Zbiornik Jeziorsko (W0503).

W odniesieniu do zlewni wymienionych w pkt 1-7 procedura udziału społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prowadzona będzie we wrześniu 2014 r., natomiast dla zlewni wymienionych w pkt 8-12 we wrześniu 2015 r. W ramach tych działań zostaną zorganizowane spotkania informacyjno-konsultacyjne na obszarach ww. zlewni. Należy jednak podkreślić, że decydujący wpływ na proces dalszego opracowywania warunków będą miały zapisy aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, którego opracowanie przewidywane jest w terminie do 22.12.2015 r.

LITERATURA

1. Dyrektywa 2000/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.U.E.L.00.327.1).

2. Piechowiak K., Warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty, spotkanie informacyjne, Poznań, 19.02.2014 r.
3. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (M.P. 2011, nr 40, poz. 451).
4. Rozporządzenie Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 02.04.2014 r., poz. 2129).
5. Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r., poz. 145 ze zm.).
8. Uzasadnienie rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, RZGW w Poznaniu, Pion Zarządzania Zasobami Wodnymi, Poznań, styczeń 2014.

PLANNING TOOLS IN WATER MANAGEMENT USEFUL IN ACHIEVING A GOOD STATUS OF WATER SYSTEM IN THE AREA OF THE WARTA RIVER

Summary

The article aims at presenting the relations and the subject area range of basic planning documents in water management, the implementation of which helps to achieve or supports the achievement of a good status/potential of unitary elements of water system – basic hydrographic units identified in Water Framework Directive. They serve as the basis for implementing particular elements of the planning process, i.e. assessing the water status, identifying the environmental aims, identifying the actions necessary to achieve these aims, or evaluating the risk of not achieving the aims. The presentation of the range, hierarchy and the relations between the planning documents, that is the water management plan in the river basin and the conditions of water use in the water area and the basin, will make it easier to understand the complexity of the planning process in reference to water management. It will also draw attention to the necessity of taking into consideration the above-mentioned documents in the procedures carried out (inter alia) to issue legal permissions regarding waters.

Key words: water management, unitary elements of surface waters, using waters, the basin area, protected areas, water area

PLANUNGSINSTRUMENTE IN DER WASSERBEWIRTSCHAFTUNG BEIM ERREICHEN EINES GUTEN WASSERPOTENTIALS IN DER WASSERREGION WARTA

Zusammenfassung

Zum Ziel des Artikels liegt die Annäherung der Verhältnisse aus dem Sachbereich der grundlegenden Planungsdokumente bei Wasserbewirtschaftung, deren Realisierung dem Erreichen und der Förderung eines guten Stands/Potentials einheitlicher Teile der Gewässer dient - die

sind in der europäischen Wasserrahmenrichtlinie als grundlegende hydrographische Einheiten erwähnt, auf Grund deren alle Elemente des Planungsprozesses realisiert werden, d.h. Analyse des Wasserpotentials, Hinweis auf Umweltziele , unentbehrliche Maßnahmen der Zielrealisierung, Risikoschätzung beim Scheitern. Die Vorstellung des Bereichs, der Hierarchie und der Verhältnisse zwischen Planungsdokumenten d.h. Plan der Wasserbewirtschaftung im Zuflussgebiet, Wassernutzungsbedingungen in der Wasserregion und im Abflussgebiet kann die Kompliziertheit der Planungsprozesse bei der Wasserbewirtschaftung besser verstehen. Sie macht auch auf die Notwendigkeit der Berücksichtigung entsprechender Punkte in o.g. Dokumenten aufmerksam, die u.a. im Verfahren zum Ausstellen der wasserrechtlichen Genehmigung führen.

Schlüsselworte: Wasserwirtschaft, einheitliche Teile der Oberflächengewässer, Wassernutzung, Einzugsgebiet, Schutzgebiete, Wasserregion